

Välkommen till vårens program!

27 januari

Stavre - en by i Jämtland

Byn Stavre i Revsunds socken har idag drygt 140 invånare. Många resenärer passerar den snabbt på E 14 eller Mittbanan. Bilisten hinner kanske se en bondby med välskötta gårdar och hävdade åkrar. Tågresenären ser också husen men även den vackra Revsunds sjön, färjan till Ammerön, ångaren Alma och det originella badhuset ute i sjön. Men vad vet de om byn och vad som hänt där? Mats Rolén berättar om sin hembys historia och utveckling från orostiderna under 1500- och 1600-talet fram till 2000-talet.

Medverkande: Mats Rolén

3 februari

Myndigheterna, Samerna och skapandet av Sockenlappsinstitutionen under 1700-talet

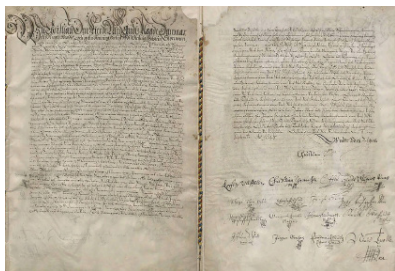
I mitten av 1700-talet genomgick Sverige en turbulent samhällsomvandling. Samerna, som tidigare rört sig tämligen fritt i landskapet, drabbades ofta hårt av den repressiva kungamakten och av den hårdnande konkurrensen om naturresurser som jord, skog, bete, jakt och mineraler. I föredraget diskuteras både de strukturella sammanhang som ledde till myndigheters övergrepp och enskilda samiska hushålls motstånd och anpassning.

Medverkande: Sven Olofsson

10 februari

Jämtland, freden i Brömsebro 1645 och övergången till svenskt styre

Freden i Brömsebro innebar att Jämtland gick från att ha varit ett norskt område till att bli en del av Sverige. Inom äldre forskning har denna händelse i huvudsak lyfts fram som en problematisk och långdragen process. Ny forskning visar nu på att så kanske inte var fallet utan att övergången troligen gått betydligt smidigare än man tidigare trott.

Medverkande: Tord Theland

24 februari

Karl Andersson - förkunnaren som skrev om fjällborna

Under perioden 1950-2000 skrev frösöbon Karl Andersson 25 folklivsskildringar från södra Lappland och västra Jämtland. Hans böcker från fjälldalarna är fortfarande lästa och omtalade. Författaren och journalisten Birger Ekerlid berättar om predikanten Karl Andersson och hans omfattande författarskap.

Medverkande: Birger Ekerlid

3 mars

Kvinnor i Nordiska myter

Med internationella kvinnodagen i antågande tar vi oss en titt på de kvinnliga konstnärer, gudinnor i den fornnordiska mytologin och naturväsen som är representerade i utställningen Nordiska myter. I föredraget blandas spännande kvinnoöden, älvor och Valkyrior med synen på nakenhet och förutsättningar för kvinnliga konststudenter på Konstakademien under 1800-talet.

Medverkande: Sofia Pettersson, Nationalmuseum Jämtli

10 mars

Bävvar - en historia om hopp

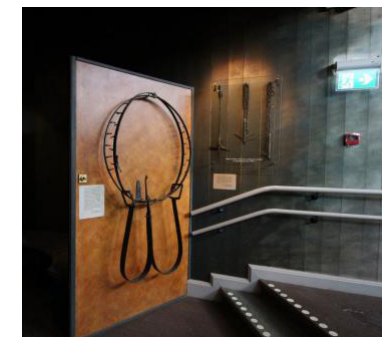
Foto: Nils Thomasson, Åre

2022 är det exakt 100 år sedan bävern kom tillbaka till den svenska naturen. Då hade den varit utrotad sedan 1800-talet. Eldsjälen bakom återintroduktionen var Jämtlis förste chef, Eric Festin. Han ville "gottgöra en av de svåraste försyndelser, som någonsin skett mot vår svenska fauna". Här får du veta mer om bävvar, om deras fantastiska roll i ekosystemet och om människorna som räddade dem.

Medverkande: Sus Andersson

17 mars

Storsjöodjuret

Storsjöodjuret har under lång tid funnits i folks medvetande, framförallt i området kring Storsjön, och det finns både nedskrivna berättelser och observationer om detta djur som lär ska finnas i sjön. I det här föredraget kommer ni att få höra om vilket material som finns i Jämtlis samlingar, hur Storsjöodjuret beskrivs, vilka olika försök som gjorts för att fånga det och mycket mer. Kort sagt så blir det en eftermiddag på temat: Storsjöodjuret - saga, myt och verklighet.

Medverkande: Anna Engman, Jämtli

24 mars

Överhogdalsbonaden - om Sigurds död och Gjukungarnas undergång

Staffan Mjönes har skrivit en masteruppsats i arkeologi om Överhogdalsbonadernas två första delar. Här berättar han om sin forskning och hur han övertygats om att motiven skildrar scener ur den spännande Völsungasagan om Sigurd och Brynhilds olyckliga kärlek.

Medverkande: Staffan Mjönes

31 mars

Häxor och häxprocesser i Jämtland och Härjedalen

Tron på häxor och trolldom var verklig i 1600-talets Jämtland och Härjedalen. Vittnesmål och domar finns bevarade i arkiven. De mest omfattande häxprocesserna i länet ägde rum i Lillhärdal där minst ett 60-tal personer rannsakades. Huvuddelen var kvinnor. Brottet de anklagades för var deltagande i djävulens gästabad i Blåkulla. Dit hade de även tvingats med sig små oskyldiga barn. Flera dömdes till döden. I år är det 350 år sedan avrättningarna började.

Medverkande: Jim Hedlund, Riksarkivet i Östersund

7 april

Anor från landsvägen - om resandesläkter i Jämtland och Härjedalen

Thomas Lindgren och Agneta Hall har tillsammans letat sig bakåt i sin egen resandesläkt vilket tagit dem på en upptäcksfärd genom stora delar av norra Sverige. Bland annat till platser som Tåsjö, Hede, Myssjö och Aspås där släkterna Roos, Faltin, Alexandersson, Wigardt m fl har lämnat spår i människors berättelser och i arkivmaterial. Här berättar de mer om dessa människoöden, och sitt kartlägningsarbete.

Medverkande: Agneta Hall och Thomas Lindgren

28 april

Trösta med bröstet och avvänj med tjära och dun – synen på de minsta barnen i bondesamhället

Foto: Stellan Rosén, ur Västerbottens läns museums fotoarkiv.

Mentalitetshistoriker har ofta beskrivit attityden mot de minsta barnen som kärlekslös. I folklivsarkivens uppteckningsmaterial framträder dock en helt annan bild. Här får vi ta del av spännande forskningsrön om barnuppfostran bland nybyggare i Frostvikens, Vilhelmina och Tärna socknar 1850-1920.

OBS föredraget sänds via Zoom, föredragshållaren är inte personligen på plats.

Medverkande: Marianne Lilieqvist

Fotografierna tillhör, om inte annat anges: Riksarkivet, Föreningsarkivet, Jamtli eller föredragshållarna

Vill du få nya upplevelser och intryck, roas för stunden eller lära för livet? Då är After Work något för dig! Vi möts på torsdagar kl. 13.00 för ca en timmes föredrag, visning, föreläsning etc. Fritt inträde. Ingen förhandsanmälan krävs.

Östersund: Biljetter till Rentzhogsalen delas ut i Jamtlis reception med start klockan 11:45. Insläpp sker klockan 12:45 och programmet startar klockan 13:00. Utifrån rådande pandemiläge kan platsbegränsning komma att gälla.

Föreläsningarna direktsänds till:

Bräcke, Folkets Hus 0693-35 34 33

Hede församlingshemmet 0684-100 11

Lit, Bykontoret 0642-51091

Offerdal, Sockenstugan i Ede 0640-300 08

Svenstavik, Biblioteket 0687-162 00

Åre, Biblioteket 0647-168 34

På samtliga platser finns det möjlighet att köpa fika. Öppethållandet kan dock påverkas utifrån rådande pandemi.

Arkivet i Östersund, Arkivvägen 1, Östersund

Läs mer om våra aktiviteter och evenemang på

hemsidan: arkivetiostersund.se och Facebook: [arkivetiostersund](https://www.facebook.com/arkivetiostersund)

För frågor och mer information kontakta oss via info@arkivetiostersund.se

Riksarkivet i Östersund, tfn 010-476 89 50

hemsida: riksarkivet.se/ostersund

Föreningsarkivet i Jämtlands län, tfn 063-10 06 07,

hemsida: www.faj.se

Jamtli, Museiplan, Östersund, tfn 063-15 01 00,

hemsida: www.jamtli.com

After work

Vårprogram 2022

Föreningsarkivet i Jämtlands län,
Riksarkivet i Östersund och Jamtli

Torsdagar klockan 13.00

Du kan följa föreläsningarna på plats i Rentzhogsalen på Jamtli, digitalt hemifrån eller via lokala mötesplatser

Utifrån rådande pandemiläge kan platsbegränsning komma att gälla. För uppdaterad information gå in på arkivetiostersund.se